

วจนลีลาในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ

The Style of Words Usage In Saksiri Meesomsueb's Poetry

Received:	February	16, 2022
Revised:	April	25, 2022
Accepted:	April	29, 2022

ปรีชญา ปลาหนองปรัง (Preechaya Planongprong)^{*}

พัทธนันท์ พาป้อ (Phatthanant Phapor)^{**}

ปพิชญา พรหมกันธา (Paphitchaya Phromkantha)^{***}

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่อง “วจนลีลาในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ” มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาวจนลีลาในการใช้คำที่ปรากฏในรวมบทกวี ของ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ จำนวน 3 เล่ม ผู้วิจัยได้ศึกษาตามเกณฑ์ ของ ชำนาญ รอดเหตุภัย ผลการวิจัยพบว่า

การใช้คำที่ปรากฏในรวมบทกวีของศักดิ์สิริ มีสมสืบ 3 เรื่อง คือ “ตึกตารอยทราย” “คนสอยดาว” และ “ก็พอใจอยากจะรักให้หนักหนา” ปรากฏการใช้คำ 15 ประเภท ที่พบมากที่สุดคือการใช้คำภาษาต่างประเทศ รองลงมาคือคำแสดงอารมณ์ คำเลียนเสียงธรรมชาติ คำรูปธรรม คำมีศักดิ์ คำเลียนเสียงพูด คำนามธรรม คำที่มีความหมายโดยนัย คำภาษาตลาด คำศัพท์บัญญัติหรือศัพท์เทคนิค คำตำหรือคำหยาบ คำภาษาถิ่น คำย่อ คำเฉพาะกลุ่ม คำสแลง ตามลำดับ

คำสำคัญ: วจนลีลา บทกวีนิพนธ์ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ

^{*} นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
Undergraduate students Department of Thai Language, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University, E-mail: thaieducpru@gmail.com

^{**} อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
Lecturer, Department of Thai Language, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University, E-mail: thaieducpru@gmail.com

^{***} อาจารย์ สาขาวิชาภาษาไทย คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ
Lecturer, Department of Thai Language, Faculty of Education, Chaiyaphum Rajabhat University, E-mail: thaieducpru@gmail.com

Abstract

The objective of this research was to study the usage of words that appear in 3 poetry books of Saksiri Meesomseub. The researcher has studied according to the criteria of Chamnan Rodhedphai. The results of the research were as follows:

The usage of words that appeared in the poem : "Tookata Roy Sai", "Khon Soi Daw" and "Kor Por Jai Yark Cha Rak Hai Nak Naa" founds 15 types of words: the most common was found foreign Words, followed by anemotion words, Concrete Words, honor word, spoken Imitation word, abstract Word, onomatopoeia words, Connotation Word, colloquial word, technical term Word, Vulgar words, aialect Words, abbreviation Word, Jargon word and Slang word, respectively.

Keywords: Style Of Words Usage, poetry, Saksiri Meesomsueb.

บทนำ

ศักดิ์สิริ มีสมสืบ เป็นศิลปินแห่งชาติ สาขาวรรณศิลป์ ที่มีความสำคัญต่อกวีนิพนธ์ไทยเป็นอย่างมาก จากผลงานที่หลากหลาย เช่น ตึกตารอยทราย พ.ศ. 2526 คนสอยดาว พ.ศ. 2528 มือนั้นสีขาว พ.ศ. 2531 ที่ได้รับรางวัลซีไรต์ ในปี พ.ศ. 2535 และก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา พ.ศ. 2541 อีกทั้งยังมีผลงานรวมเรื่องสั้น และผลงานเพลง เป็นต้น

จากความสำคัญที่กล่าวมาผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยลีลาที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ เนื่องจากมีการเลือกใช้คำในภาษาไทยที่ไพเราะสละสลวย และการใช้ภาพพจน์ทำให้สื่อถึงอารมณ์ที่หลากหลายจากคำประพันธ์ สะท้อนให้ผู้อ่านได้เล็งเห็นถึงความงดงามและคุณค่าของภาษาไทยอย่างชัดเจน โดยได้นำเหตุการณ์ต่าง ๆ ที่พบเจอในชีวิตประจำวันที่น่าสนใจหรือเหตุการณ์ที่มีผลต่อความรู้สึกของกวีนำมาเขียน ทั้งนี้ก็ได้นำเสนอผลงานโดยใช้คำประเภทต่าง ๆ และการใช้ภาพพจน์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยลีลาที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ เพื่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้คำที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์นี้ อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้ที่สนใจในกวีนิพนธ์ที่จะสามารถนำไปใช้ได้ในชีวิตประจำวัน

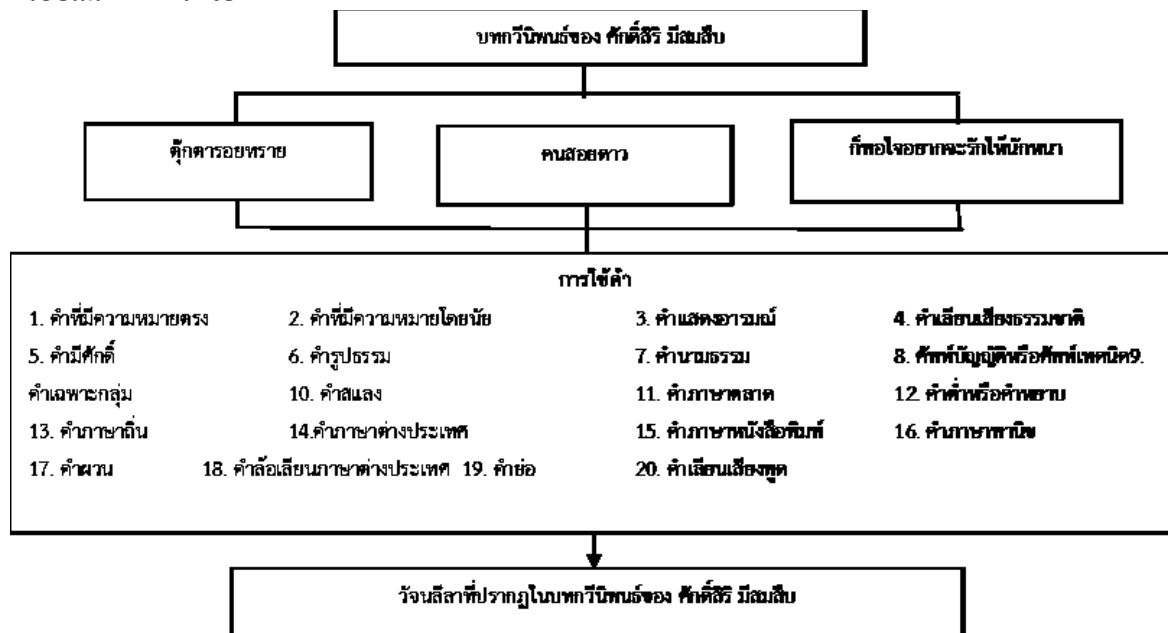
วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาการใช้คำที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ

สมมุติฐานของการวิจัย

การใช้ภาษาในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ มีวลีลีลาด้านการใช้คำปรากฏอยู่เป็นจำนวนมาก

กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขอบเขตการวิจัยด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เลือกบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ ที่มีจำนวน 4 เล่ม ได้แก่

1. ตุ๊กตารอยทราย พ.ศ. 2526
2. คนสอยดาว พ.ศ. 2528
3. มือนั้นสีขาว พ.ศ. 2531
4. ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา พ.ศ. 2541

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการใช้คำที่ปรากฏในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์ศิริ มีสมสืบ ที่ไม่ได้รับรางวัลวรรณกรรมสร้างสรรค์ยอดเยี่ยมแห่งอาเซียน จำนวน 3 เล่ม ได้แก่ 1) ตุ๊กตารอยทราย (Meesomsueb, 1983) 2) คนสอยดาว (Meesomsueb, 1985) และ 3) ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา (Meesomsueb, 1998) ผู้วิจัยศึกษาเฉพาะรวมบทกวีนิพนธ์ที่ไม่ได้รับรางวัล

ขอบเขตด้านเกณฑ์ที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากตำราเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำ โดยศึกษาตามแนวทางของ ชำนาญ รอดเหตุภัย (Rodhetphai, 2010) ได้กล่าวถึงประเภทของคำเพื่อจะได้ใช้ได้อย่างเหมาะสม ดังนี้

1. คำที่มีความหมายตรง หมายถึง คำที่มีความหมายตรงตาม พจนานุกรม ซึ่งเป็นความหมายที่ใช้กันเป็นปกติในชีวิตประจำวันของคนทั่ว ๆ ไป
2. คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายที่แฝงอยู่เป็น ความหมายที่เกิดจากสัมพันธภาพ คือ ต้องมีบริบทเป็นเครื่องกำกับและจะชวนให้คิดถึงความหมาย อย่าง อื่นนอกเหนือไปจากความหมายปกติ
3. คำแสดงอารมณ์ หมายถึง คำที่เป็นเสียงอันเกิดจากอารมณ์สะท้อนใจของมนุษย์ เช่น โธ่ โธ่เอ๋ย อนิจจา เอ้อ เอ๊ย ฯลฯ คำประเภทย่อยนี้มีอยู่ในระดับปากจึงเหมาะกับการเขียนที่เกี่ยวข้องกับ บันเทิงคดีต่างๆ

4. คำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น หรือ หวอ ปัง ปัง เพลง เปรี๊ยะ เผละ ผัวะ ฯลฯ คำเหล่านี้ให้ความรู้สึกที่สมจริง ช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิดและกระตุ้นให้เกิดจินตภาพ (Image) เหมาะ สำหรับงานเขียนที่ต้องการภาษาระดับกึ่งแบบแผนและภาษาปาก

5. คำมีศักดิ์ หมายถึง คำที่ให้ความรู้สึกสูงส่งกว่าคำธรรมดาทั่ว ๆ ไปรวมทั้งคำราชาศัพท์

6. คำรูปธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายและความเข้าใจในทางรูปร่างหรือในทางที่สัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง จมูก ลิ้นและกาย คือ ตา หู 5

7. คำนามธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายทางความคิดหรือเป็นคำที่รับความหมายได้ทางประสาทที่ คือ ทางใจ 6

8. ศัพท์บัญญัติหรือศัพท์เทคนิค เป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ใน กิจการอย่างใดอย่างหนึ่ง ในระยะแรกที่บัญญัติขึ้นมาหากไม่ได้รับความนิยมก็จะเลิกไปในที่สุด แต่หากคน พากันใช้ตามก็อาจกลายเป็นศัพท์ทั่ว ๆ ไปได้

9. คำเฉพาะกลุ่ม หมายถึง คำที่บุคคลแต่ละกลุ่มคิดขึ้นใช้กันภายในกลุ่มของตน สามารถสื่อความหมายเข้าใจได้ดีเฉพาะคนในวงการเดียวกันเท่านั้นคนอื่น ๆ มักจะไม่เข้าใจ นอกจากตั้งใจ ศึกษาเป็นพิเศษเท่านั้น

10. คำสแลง หมายถึง คำที่ใช้ให้วิปลาสคลาดเคลื่อนไปจากปกติในด้านใดด้าน หนึ่ง ซึ่งอาจจะเป็นด้านเสียง การเขียนและความหมาย

11. คำภาษาตลาด หมายถึง คำที่เป็นภาษาพูดของคนทั่ว ๆ ไป โดยไม่คำนึงถึงความถูกต้องหรือความเหมาะสม แต่สามารถสื่อความหมายกันได้อย่างดี

12. คำต่ำหรือคำหยาบ เช่น คำต่ำ คำสบถสาบานและคำเสียดสีที่ส่อไปในทางหยาบคาย คำประเภทนี้ไม่เหมาะสมที่จะนำไปใช้ไม่ว่าจะเป็นการพูดหรือการเขียน ผู้เขียนบางคนมีความ ประสงค์ที่จะใช้คำหยาบเพื่อให้มีรสชาติถึงบทบาที่ยิ่งขึ้น และได้พยายามหลีกเลี่ยงไม่เขียนออกมาตรง ๆ

13. คำภาษาถิ่น หมายถึง คำที่ใช้กันตามท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งมีลักษณะที่แตกต่างไปจากภาษากลาง อันเป็นภาษามาตรฐานของชาติ

14. คำภาษาต่างประเทศ ภาษาไทยในปัจจุบันมีคำจาก ภาษาต่างประเทศเข้ามาปะปนอยู่ด้วยเป็นจำนวนมาก เช่น ภาษาจีน ภาษาบาลี ภาษาสันสกฤต ภาษา เขมร ภาษาโปรตุเกส ภาษาเปอร์เซีย ภาษาชวา มลายู ภาษาอังกฤษ ฯลฯ

15. คำภาษาหนังสือพิมพ์ หมายถึง คำที่นักหนังสือพิมพ์สร้างขึ้นใช้ เพื่อให้เกิดความตื่นเต้นเร้าความสนใจผู้อ่าน ซึ่งบางครั้งก็ขาดความพินิจพิเคราะห์ว่าเป็นภาษาที่เหมาะสม หรือไม่ เนื่องจากต้องรีบร้อนพิมพ์ออกมาให้ทันการจำหน่าย

16. คำภาษาพานิช หมายถึง คำที่ใช้ในการโฆษณาประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างความ น่าสนใจ และชักจูงใจให้ใช้บริการ คำเหล่านี้มักจะมีลักษณะที่แปลก บางครั้งก็ผิดตามหลักการใช้ภาษาไทย ที่ถูกต้อง มักก่อให้เกิดปัญหาแก่ครูภาษาไทย

17. คำผวน หมายถึง คำที่เมื่ออ่านย้อนกลับสลับสระกันแล้วจะได้คำที่มีความหมาย อย่างใหม่เกิดขึ้น บางครั้งจะได้คำที่มีความหมายไปในทางหยาบคาย ซึ่งไม่เหมาะสมอย่างยิ่งที่จะนำมาใช้ใน การพูดทั่ว ๆ ไป ส่วนใหญ่จึงใช้สนทนาล้อเลียนกันระหว่างผู้ที่คุ้นเคย

18. คำล้อเลียนภาษาต่างประเทศ เกิดจากที่คนไทยส่วนใหญ่มีอารมณ์ขัน บางครั้งเรื่องคอขาดบาดตายก็เอามาพูดล้อเล่นเพื่อผ่อนคลายในการใช้ภาษาก็เช่นกันจึงเกิดคำล้อเลียนประเภทนี้ขึ้น

19. คำย่อ หมายถึง คำที่เขียนอย่างย่อเพื่อประหยัดถ้อยคำหรือทำให้ไม่เปลืองเนื้อที่ในการเขียนหรือพิมพ์ คำย่อมี ลักษณะ อย่างหนึ่งเป็นการพูดสั้นๆ ละไว้ในฐานที่เข้าใจ 2

20. คำเลียนเสียงพูด หมายถึง คำที่เขียนถ่ายออกมาให้เหมือนกับเสียงพูดให้มากที่สุด ซึ่งบางครั้งเสียงพูดนั้นก็ก็มีลักษณะที่เล่นลิ้น ทำให้การเขียนพลอยมีลักษณะที่ผิดแปลกตามไปด้วย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเรื่อง วรรณศิลป์ในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ มีวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาประวัติ และผลงานกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำและการใช้ภาพพจน์ ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้คำและกวีนิพนธ์ วิเคราะห์การใช้คำและการใช้ภาพพจน์ในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ สรุปผลการวิเคราะห์ และอภิปรายผล แบบพรรณนาความ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์วรรณศิลป์ด้านการใช้คำในรวมบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ ตามแนวทางของ ชำนาญ รอดเหตุภัย ปรากฏการใช้คำประเภทต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1. คำที่มีความหมายตรง หมายถึง คำที่มีความหมายตรงตามพจนานุกรม ซึ่งเป็นความหมายที่ใช้กันเป็นปกติในชีวิตประจำวันของคนทั่ว ๆ ไป คำความหมายโดยตรงเหมาะที่จะใช้ในงานเขียนระดับที่เป็นแบบแผน

ผู้แต่งบทกวี	คนสวดสวด	กวีพอลอยจะรักให้หนักหนา
นอนรายล้อมตา แดดคำต้องมา ตุ๊กตาอนอนกิน ตุ๊กตารอยทราย นอนรายล้อมตา ดวงตาโง่งม ลมพัดกลบไป ตายคาแดดคำ (ผู้แต่งบทกวี, น. 1)	ตัวขาวตาดีลูกเจ๊ก มันมีควายเหล็กเป็นบ้านแรก ทุ่งทองมันทองไปแดดรักแดร์ ควายข้าตั้นแดกลานลน (คนสวดสวด, น.41)	เรือน้อยลอยเลื่อนหายในสายฝน ขณะฟ้าครันอยู่ครันครัน เออ..เพลงฟ้าบ่าคลั่งออกอย่างนั้น เสียงหัวเราะยังสนั่นได้ปานนี้ (กวีพอลอยจะรักให้หนักหนา, น. 49)
นอน หมายถึง ก. เอนตัวลงกับพื้นหรือที่ใด ๆ กิน หมายถึง ก. เคี้ยว, เคี้ยวกลืน แดด หมายถึง น. แสงที่พุ่งจากดวงอาทิตย์ตรงมายังโลก คำ หมายถึง ก. มุดลง; ปลูกข้าวกล้า. ว. สีส้อยสัสมินหม้อ. (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	ควาย หมายถึง น. ชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิด Bubalus bubalis Linn. ในวงศ์ Bovidae เป็นสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดใหญ่กับคู่ลำตัวสีดำหรือเทา เหล็ก หมายถึง น. ธาตุลำดับที่ 2 สัญลักษณ์ Fe เป็นโลหะลักษณะเป็นของแข็งสีขาว ใช้ประโยชน์ได้มากมาย (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	เพลง หมายถึง น. สำเนียงขับร้อง, ทำนองดนตรี, บทประพันธ์ดนตรี, ชื่อการร้องแก้มัน มีชื่อต่าง ๆ เช่น เพลงปรบไก่ เพลงฉ่อย ฟ้า หมายถึง น. ส่วนเบื้องบนที่มองเห็นครอบคลุมแผ่นดินอยู่ เช่น ดาวเต็มฟ้า (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)

2. คำที่มีความหมายโดยนัย หมายถึง ความหมายที่แฝงอยู่เป็น ความหมายที่เกิดจากสัมผัสภาพคือต้องมีบริบทเป็นเครื่องกำกับและจะชวนให้คิดถึงความหมายอย่างอื่นนอกเหนือไปจากความหมายปกติ

ผู้แต่งบทกวี	คนสวดสวด	กวีพอลอยจะรักให้หนักหนา
นอนรายล้อมตา แดดคำต้องมา ตุ๊กตาอนอนกิน ตุ๊กตารอยทราย นอนรายล้อมตา ดวงตาโง่งม ลมพัดกลบไป ตายคาแดดคำ (ผู้แต่งบทกวี, น. 1)	ตัวขาวตาดีลูกเจ๊ก มันมีควายเหล็กเป็นบ้านแรก ทุ่งทองมันทองไปแดดรักแดร์ ควายข้าตั้นแดกลานลน (คนสวดสวด, น.41)	เรือน้อยลอยเลื่อนหายในสายฝน ขณะฟ้าครันอยู่ครันครัน เออ..เพลงฟ้าบ่าคลั่งออกอย่างนั้น เสียงหัวเราะยังสนั่นได้ปานนี้ (กวีพอลอยจะรักให้หนักหนา, น. 49)
นอน หมายถึง ก. เอนตัวลงกับพื้นหรือที่ใด ๆ กิน หมายถึง ก. เคี้ยว, เคี้ยวกลืน แดด หมายถึง น. แสงที่พุ่งจากดวงอาทิตย์ตรงมายังโลก คำ หมายถึง ก. มุดลง; ปลูกข้าวกล้า. ว. สีส้อยสัสมินหม้อ.	ควาย หมายถึง น. ชื่อสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิด Bubalus bubalis Linn. ในวงศ์ Bovidae เป็นสัตว์เคี้ยวเอื้องขนาดใหญ่กับคู่ลำตัวสีดำหรือเทา เหล็ก หมายถึง น. ธาตุลำดับที่ 2 สัญลักษณ์ Fe เป็นโลหะลักษณะเป็นของแข็งสีขาว ใช้ประโยชน์ได้มากมาย	เพลง หมายถึง น. สำเนียงขับร้อง, ทำนองดนตรี, บทประพันธ์ดนตรี, ชื่อการร้องแก้มัน มีชื่อต่าง ๆ เช่น เพลงปรบไก่ เพลงฉ่อย ฟ้า หมายถึง น. ส่วนเบื้องบนที่มองเห็นครอบคลุมแผ่นดินอยู่ เช่น ดาวเต็มฟ้า (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)

(พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	(พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	
---	---	--

3. คำแสดงอารมณ์ หมายถึง คำที่เกิดจากอารมณ์สะท้อนใจของมนุษย์ เช่น โธ่ โธ่เอ๋ย อนิจจา เอื้อย ฯลฯ คำประเภทนี้มีอยู่ในระดับปากจึงเหมาะกับงานเขียนที่เกี่ยวข้องกับ บันทึกคดีต่าง ๆ

ผู้แต่ง	คนสอยดาว	ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา
ชุดคำคำ <u>ฮือฮือ</u> ประสานมือตอยอกสะอื้นกระอัก ลูกรักลอยคลุ้งเป็นควัน ลำคลื่นลอยข้ามปายาง (ผู้แต่ง, น. 29)	พายุคืนฟ้าพายัพ หลบหลับอ่อนเอื้อยเหนียวหนาย ตาลยื่นทรงคอตระตาย เย็บลมปาดปลายขาดคอ (คนสอยดาว, น. 43)	เอาชนะคะคนกัน ฉันดังกว่า ไม้ตราวาคอกออกโทโส ฟ้าสะเทือน เดือนสะท้อนพาลพาโล ชวนดาวหลบ ผลไม้ไม่ใส่ คง <u>รำคาญ</u> (ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา, น. 16)
<u>ฮือฮือ</u> หมายถึง ว. เสียงอย่างเสียงคราง ของเด็กเมื่อร้องไห้หนัก ๆ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	<u>เหนียวหนาย</u> หมายถึง ก. รู้สึกอึดหนาระอา ใจ. (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	<u>โทโส</u> หมายถึง น. ความโกรธ <u>รำคาญ</u> หมายถึง ก. ระคายเคือง เช่น รำคาญหู (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)

4. คำเลียนเสียงธรรมชาติ เช่น หรือ หวอ ปัง ปัง เพลง เบ๊ร้อง เผละ ผัว ฯลฯ คำเหล่านี้ให้ความรู้สึกที่สมจริง ช่วยให้เกิดความรู้สึกนึกคิด เหมาะสำหรับงานเขียนที่ต้องการภาษาระดับกึ่งแบบแผนและภาษาปาก

ผู้แต่ง	คนสอยดาว	ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา
ถนอย ถนอยมดึก สกปรก รดขยะ สารพัด แมลงวันพลันเป็นแมลงคิน <u>หึ่งหึ่ง</u> <u>หึ่งหึ่ง</u> หึ่งของเหม็น (ผู้แต่ง, น. 39)	<u>ตุ้ม</u> <u>ตุ้ม</u> ลิเกวักลอง จากวัดปากคลองไกลไกล (คนสอยดาว, น. 67)	<u>ปุด</u> <u>ปุด</u> ผุดพรายขึ้นพราวพราง กระจะกระจาง ณ หว่างคลื่นค่อยลอยเคลื่อน เจ้ากระตุ้มดีไปเข้าปอดเดือน เซยเพ็ญอยู่เป็นเพื่อน ณ ธารทอง (ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา, น. 83)
<u>หึ่ง</u> <u>หึ่ง</u> หมายถึง เสียงดังเช่นนั้นอย่างเสียง ข้อง เสียงผึ้ง เป็นต้น (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	<u>ตุ้ม</u> หมายถึง ป้อม ๆ, กลม (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	<u>ปุดปุด</u> หมายถึง อาการที่น้ำหรือของเหลวผุดขึ้น น้อย ๆ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)

5. คำมีศักดิ์ หมายถึง คำที่ให้ความรู้สึกสูงส่งกว่าคำธรรมดาทั่ว ๆ ไปรวมทั้งคำราชาศัพท์ ดังต่อไปนี้

ผู้แต่ง	คนสอยดาว	ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา
หากเขาถือศีลเพียงปากอ้า จิตหวังแสง <u>เสวย</u> บนบ่าข้า บ่าชาติหนักโน้มกระดูกสันหลัง (ผู้แต่ง, น. 75)	การเกิด <u>ประทาน</u> สีเขียวอ่อน ชราเรียกสีเขียวคิน พลิกพลั่วร่วงผล็อย ความตายตัดชั่วไข่มไ้ (คนสอยดาว, น. 58)	พราพรา <u>ร่ำ</u> กริ้วจิวสันต์ ว่าก้านลจากสวรรค์มาแต่หล้า ฝาก <u>คิมหันต์</u> แซ่เขื่อนจิงเลื่อนลา จวบ <u>วสันต์</u> เยือนมาจึงมอบแทน (ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา, น. 106)
<u>เสวย</u> หมายถึง ก. กิน เช่น เสวยพระ กระยาหาร (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	<u>ประทาน</u> หมายถึง ก. ให้ (ใช้แก่เจ้านาย) (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	<u>คิมหันต์</u> หมายถึง น. ฤดูร้อน. <u>วสันต์</u> หมายถึง น. ฤดูใบไม้ผลิ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)

6. คำรูปธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายและความเข้าใจในทางรูปร่างหรือในทางที่สัมผัสได้ด้วยประสาททั้ง 5 คือ ตา หู จมูก ลิ้นและกาย

ตุ๊กตารอยทราย	คนสอยดาว	ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา
สุสาน <u>เหม็น</u> กลิ่นคนเฒ่า แดดคล้า ค่ำทอ ดอกไม้ เกรี้ยวกราด สาดไปในสุสาน (ตุ๊กตารอยทราย, น. 57)	ค่อยค่อยอย่างเง่าง เกรงเจ้าจะตกใจ สมาชิกใหม่ เจ้ากางเขนน้อย กระโดด วับ วับ โจนจับคล้องแคล้ว พลิกปึก พลิกขน เห็น <u>ดำสลับขาว</u> (คนสอยดาว, น. 90)	เมฆคลืคืบคลุ่มฟ้ามาคลาเคลื่อน เดือนจืดจ๋อยดาวหงอยเจื่อนไม่จืดจ้าน ไม่ยอมแพ้ก้นหอกที่นอนชาน แม้เมฆ <u>ดำ</u> คืบคลานเข้าคลุมเดือน (ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา, น. 16)
<u>เหม็น</u> เป็นคำที่ได้ทางประสาทจมูก หมายถึง ก. ได้รับกลิ่นไม่ดี (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ ออนไลน์, 2554)	<u>ดำ</u> หมายถึง ก. ทำตัวให้จมไปได้วินา <u>ขาว</u> หมายถึง น. สีชนิดหนึ่งเหมือนสำลี. (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ ออนไลน์, 2554)	<u>ดำ</u> หมายถึง ว. สีสายสีเข้มมาไฟจับกันหม้อ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ ออนไลน์, 2554)

7. คำนามธรรม หมายถึง คำที่ให้ความหมายทางความคิดหรือเป็นคำที่รับความหมายได้ทางประสาทที่ 6 คือ ทางใจ

ตุ๊กตารอยทราย	คนสอยดาว	ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา
ล้วนใบเขมขึ้นใบเคราะห์ สบทุกข์ตกโศกตกต่ำ ใบเลวใบแล้วใบเล่า ใบฉั่นใบเดียวดีเลิศ (ตุ๊กตารอยทราย, น. 78)	เดือดแดดแผดแรงแสงโหด ซึ่งโกรธโคตรเกลียด <u>เคียด</u> แค้นแสน ลมร้อนเลวร้ายแล้งแร้น ใบไม้ทั่วแดนก็เขาสบ (คนสอยดาว, น. 40)	แต่แล้วเจ้าโชคดีมีคนหัก เถิดเป็นใครไม่รู้จกักหักได้ ปากแดงแดงหน้าอ้อมอ้อมยืมพิมพิใจ เป็นผู้หลักผู้ใหญ่ <u>น้ำใจดี</u> (ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา, น. 71)
<u>ทุกข์</u> หมายถึง น. ความยากลำบาก, ความ ไม่สบายกายไม่สบายใจ <u>เลว</u> หมายถึง ว. มีค่าต่ำกว่ามาตรฐาน <u>โศก</u> หมายถึง น. ความทุกข์, ความเศร้า, ความเดือดร้อนใจ (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ ออนไลน์, 2554)	<u>โกรธ</u> หมายถึง ก. ขุ่นเคืองใจอย่างแรง, <u>เกลียด</u> หมายถึง ก. ชัง, รังเกียจมาก, ไม่ชอบ จนรู้สึกไม่อยากจะพบอยากเห็นเป็นต้น <u>เคียด</u> หมายถึง ก. เคือง, โกรธ <u>แค้น</u> หมายถึง ก. โกรธเจ็บใจอยู่ไม่หาย (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	<u>ดี</u> หมายถึง ว. มีลักษณะที่เป็นไป ในทางที่ต้องการ ใช้ในความหมายที่ ตรงข้ามกับลักษณะบางอย่างแล้วแต่ กรณี คือ ตรงข้ามกับชั่ว เช่น คนดี ความดี (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ ออนไลน์, 2554)

8. ศัพท์บัญญัติ เป็นคำที่สร้างขึ้นใหม่เพื่อใช้ในกิจการอย่างใดอย่างหนึ่งในระยะแรกที่บัญญัติขึ้นมาหากไม่ได้รับความนิยมก็จะเลิกไปในที่สุด แต่หากคนพากันใช้ตามก็อาจกลายเป็นศัพท์ทั่ว ๆ ไปได้

ตุ๊กตารอยทราย	คนสอยดาว	ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา
<u>รถยนต์ เรือบิน เรือใบ</u> ขวักรั้ว วังสวน วังแขง (ตุ๊กตารอยทราย, น. 5)	คนขี่ <u>เครื่องบิน</u> แต่นกก็ยังบินฟ้า (คนสอยดาว, น. 51)	 61 ในนาม “ <u>นักปักษีวิทยา</u> ” 62 ผู้มองเห็นแนวตาแห่งปักษี (ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา, น. 35)
<u>รถยนต์</u> หมายถึง น. เครื่องจักรที่ให้กำเนิด พลังงานหรือทำให้วัตถุเคลื่อนที่ <u>เรือบิน</u> หมายถึง เครื่องบิน. <u>เรือใบ</u> หมายถึง น. เรือต่อนชนิดหนึ่งที่แล่น ด้วยกำลังลม (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ ออนไลน์, 2554)	<u>เครื่องบิน</u> หมายถึง น. อากาศยานชนิด หนึ่งซึ่งหนักกว่าอากาศ ลอยตัวอยู่ได้ด้วย การให้พลังงานกล (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ ออนไลน์, 2554)	<u>นักปักษีวิทยา</u> หมายถึง เป็นสาขาวิชาหนึ่ง ของสัตววิทยา ที่ศึกษาเกี่ยวกับนก คำว่า ornithology มาจากคำในภาษากรีก 2 คำ คือ omis (“นก”) และ logos (“ความรู้”) ผู้ ที่ศึกษาสาขาวิชานี้จะเรียกว่า “นักปักษี วิทยา” (ornithologist) (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ ออนไลน์, 2554)

9. คำภาษาถิ่น หมายถึง คำที่ใช้กันตามท้องถิ่นต่าง ๆ ซึ่งมี ลักษณะที่แตกต่างไปจากภาษากลาง อันเป็นภาษามาตรฐานของชาติ

ผู้แต่ง	คนสอยดาว	ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา
	ส่วนเธอพิมพ์เพลงอะไรฟังไม่ออก ถ้าใครแปลออกฉันว่าเก่ง เธอชมม้ายแลซ่ายแลขวา แล้วสะบัดเบือนหน้าหมาติดเป้ง (คนสอยดาว, น. 64)	ทั้งอ้ายแกละ โกะ จุก และอิจัย อีกเปียน้อย ช่วยปะติดปะต่อท่อน โลดเต้นท่องอาขยานนิทานกลอน (ก็พอใจอยากจะรักให้นักหนา, น. 30)
	หมาติดเป้ง หมายถึง การผสมพันธุ์ของสุนัข (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)	อ้าย หมายถึง น. เรียกลูกชายคนที่ 1 ว่า ลูก อ้าย, คู่กับลูกหญิงคนที่ 1 ว่า ลูกเอ้อย.(สามดวง) (พจนานุกรมราชบัณฑิตยสถาน ฉบับออนไลน์, 2554)

อภิปรายผลการวิจัย

สอดคล้องกับผลการศึกษาการใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนของ ว.วชิรเมธี ผลการศึกษาด้านลีลาการใช้ภาษาในงานเขียนของ ว.วชิรเมธี ด้านการใช้คำ พบว่า มีการใช้คำซ้อน คำสแลง คำสร้างใหม่ คำภาษาต่างประเทศ ทำให้เกิดจินตภาพ คำที่มีความหมายโดยนัยหรือความหมายแฝง คำพ้องสัมผัส คำเชื่อม และคำที่มีการเล่นเสียงเล่นจังหวะ (Prabhanja (2010) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับผลการวิจัยเรื่อง การใช้ภาษาในหนังสือการ์ตูน เรื่องรามเกียรติ ฉบับรามาวตาร ที่มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาให้เห็นลักษณะของการใช้ภาษา ด้านการใช้คำ การใช้สำนวน และการใช้ภาพพจน์ที่ปรากฏในหนังสือการ์ตูนเรื่องรามเกียรติ ฉบับรามาวตาร ผลการศึกษพบว่า ด้านการใช้คำที่มีการใช้คำจำนวน 9 ชนิด ดังนี้ คำอุทาน คำราชาศัพท์และคำสภาพ คำภาษาต่างประเทศ คำไม่สุภาพ คำบกพร่อง คำขานรับและคำลงท้าย คำสแลง คำที่มีความหมาย โดยนัย และ คำภาษาถิ่น (Thananet, 2009) อีกทั้งผลการศึกษาเรื่อง วจนลีลาในบทกวีนิพนธ์ไร้ฉันทลักษณ์ : หนังสือเรื่องไม่มีหญิงสาวในบทกวีของ ชะการีย์ยา อมตยา ผลการวิจัย สรุปได้ว่า ชะการีย์ยา อมตยา ในด้านการใช้คำ ผู้เขียนมักใช้คำที่มีลักษณะเป็น คำนามธรรม รองลงมา คือการใช้คำแสดงอารมณ์ คำอุปสรรค คำภาษาต่างประเทศ คำที่มีความหมาย โดยนัยและคำต่ำหรือคำหยาบตามลำดับ (Wariparn, Darngrwachai and Rungroj, 2015) และจากผลการศึกษาการใช้คำเรียกขานในภาษาการเมือง กฎหมาย ภาษาสื่อและภาษาวิชาการของไทย คำเรียกขาน สามารถแสดงให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และสะท้อนให้เห็นถึงหน้าที่ทางสังคมที่อาจแตกต่างกันในแต่ละทำเนียบภาษา (Rawin and Sri-Muang (2015) พบว่า รูปแบบของคำเรียกขานที่ปรากฏเด่นชัด มี 2 รูปแบบได้แก่ คำเรียก ญาติ เช่น “พ่อแม่พี่น้อง และคำนำหน้าเพื่อแสดง ยศ อาชีพ ตำแหน่ง สถานะ เช่น “ท่านนายก” ด้านผลการนับความถี่พบว่า ภาษาการเมืองมีการใช้คำเรียกญาติมากที่สุด รองลงมาคือภาษาสื่อ ส่วน ภาษากฎหมายและภาษาวิชาการไม่ปรากฏการใช้รูปแบบดังกล่าว ส่วนคำนำหน้าเพื่อแสดง ยศ อาชีพ ตำแหน่ง สถานะ พบว่าทั้ง 4 ทำเนียบภาษามีลักษณะรูปแบบการใช้ที่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยจะเห็นได้ว่า “วจนลีลาในบทกวีนิพนธ์ของ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ” การใช้คำที่ปรากฏในรวมบทกวี ของ ศักดิ์สิริ มีสมสืบ จำนวน 3 เล่ม มีการใช้คำที่มีความหลากหลาย เข้าใจง่ายเหมาะกับผู้อ่านทุกวัยทั้งเด็กและเยาวชน อีกทั้งยังทำให้ผู้อ่านเกิดจินตนาการ ได้รับทั้งความรู้และข้อคิด ทำให้สามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอดและสามารถปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาวิเคราะห์งานศิลปะด้านการใช้โวหาร โวหารภาพพจน์ ที่ปรากฏในรวมบทกวี ของ ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ ในครั้งต่อไป
2. ควรวิเคราะห์การเนื้อหา กลวิธีการแต่ง กลวิธีการนำเสนอที่ปรากฏในรวมบทกวี ของ ศักดิ์สิทธิ์ มีสมสืบ ในครั้งต่อไป

Reference

- Boonkoom, Kwanjai. (2016). **Style and function used in folk songs (วิจัยลีลาและบทบาทหน้าที่ของเพลงลูกทุ่ง)**. Chiang Mai: Chiang Mai Rajabhat University.
- Duangjan, Paiboon. (1999). **Use of language (การใช้ภาษา)**. Bangkok: Department of Thai and Eastern Languages Faculty of Humanities Srinakarinwirot University.
- Janlarw, Kittima. (2012). **An analysis of Sathaporn Srisujjang's poetry works (วิเคราะห์กวีนิพนธ์ของ สถาพร ศรีสัจจัง)**. Bangkok: Srinakarinwirot University.
- Mallikamas, Prima, Jirananthiporn, Somjit and Wijitsopon, Raksangob. (2014). **A Contrastive Study of English Collocations in Thai Learner English Corpus and Native English Corpus (การศึกษาเปรียบเทียบการใช้คำปรากฏร่วมภาษาอังกฤษของผู้เรียนชาวไทย และเจ้าของภาษาโดยใช้คลังข้อมูล)**. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Mantasuot, Somporn. (2012). **Current Thai Literature (วรรณกรรมไทยปัจจุบัน)**. Bangkok: Odeon Store.
- Meesomsueb, Saksiri. (1983). **Tookata Roy Sai (ตุ๊กตารอยทราย)**. Bangkok: Kieokoi.
- _____. (1985). **Khon Soi Daw (คนสอยดาว)**. Bangkok: Banrai printed.
- _____. (1998). **Kor Por Jai Yark Cha Rak Hai Nak Naa (ก็พอใจอยากจะรักให้หนักหนา)**. Bangkok: Praew Publishing House.
- Nusartlert, Anongnat. (2013). **The use of colloquialisms in political, legal, media and academic languages of Thailand (การใช้คำเรียกขานในภาษาการเมือง กฎหมาย ภาษาสื่อ และภาษาวิชาการของไทย)**. Khon Kaen : Faculty of Humanities and Social Sciences, Khon Kaen University.
- Rodhetpai, Chamnaan. (1976). **Seminar on current Thai usage (สัมมนาการใช้ภาษาไทยปัจจุบัน)**. Bangkok: Kansiam.
- Panmeta, Navawan. (2008). **Thai language to study and find answers: Thai language book (ภาษาไทย นำศึกษาหาคำตอบ : หนังสืออุเทศภาษาไทย)**. Bangkok: Bureau of Academic Affairs and Educational Standards Office of the Basic Education Commission, Ministry of Education.
- Prabpanja, Kanjana. (2010). **An analysis of styles and techniques in W. Vajiramedhi's works (การศึกษาลีลาการใช้ภาษาและกลวิธีการเขียนของ ว.วชิรเมธี)**. Bangkok: Srinakarinwirot University.
- Rattananikhom, Mayuret. (1999). **Phonetic alphabet with English pronunciation (สัทอักษรกับการออกเสียงภาษาอังกฤษ)**. Sakonkakhon. Sakonkakhon Rajabhat University.
- Rawin, Pramote and Srimuang, Daraporn. (2015). **Forms of political poetry in 4 political incidents (เรือนร่างกวีนิพนธ์การเมือง 4 เหตุการณ์)**. Bangkok: Phranakhon Si Ayutthaya Rajabhat University.

- Rodhetphai, Chamnan. (2010). Thai Language Research : Principles and methods of conducting qualitative research in Thai language, Thai case studies, humanities, social sciences, cultural sciences and related fields. (การวิจัยทางภาษาไทย : หลักการและวิธีดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพทางภาษาไทย ไทยคดีศึกษา ศึกษาศาสตร์ มนุษยศาสตร์ สังคม ศาสตร์ วัฒนธรรมศาสตร์ และศาสตร์สาขาที่เกี่ยวข้อง). Bangkok: Publisher of Chulalongkorn University.
- Suwanno, Pitchha. (2014). The Language Ability to Write Poem of the Secondary School Students (ความสามารถด้านภาษาในการเขียนกวีนิพนธ์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา). Songkhla: Hatyai University.
- Thananate, Pathomchai. (2009). A study of Thai used in Ramakien comic series : The reincarnation of Narayana as Rama (ศึกษาการใช้ภาษาในหนังสือการ์ตูนเรื่องรามเกียรติ์ ฉบับรามาวตาร). Bangkok: Srinakarinwirot University.
- WirotSikkhadit, Udom. (2004). Introduction to Linguistics (ภาษาศาสตร์เบื้องต้น). 18th ed. Bangkok: Ramkhamhaeng University.